

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. Why must a member of the Sanhedrin be fluent in all seventy languages?
2. Who composed the first Aramaic translation of the Torah?
3. Why is Greek considered the only fitting language of translation?
4. Why wasn't the Oral Law (Torah Shebaal Peh) originally given in a written form?
5. Why was the day that the Torah was translated into Greek declared a fast day?

This and much more will be addressed in the eighth lecture of this series: "The Greek Translation".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series I Lecture #8

THE GREEK TRANSLATION

I. Translators and Linguists

A.

(1) והם לא ידעו כי שמע יוסף כי המליץ בינותם. בראשית מב:כג

And they didn't realize that Yosef understood them because the translator was communicating between them. **Beraishis 42:23**

(2) המליץ. זה מנשה בנו. רש"י שם בראשית רבה צא:ח

The Translator refers to Manasheh, Yosef's son. **Rashi ibid. Midrash Beraishis Rabah 91:8**

B.

אמר רבי יוחנן אין מושיבין בסנהדרין אלא בעלי חכמה בעלי מראה בעלי קומה בעלי זקנה בעלי כשפים ויודעים שבעים לשון שלא תהא סנהדרין שומעת מפי המתורגמן. סנהדרין יז.

Rabbi Yochanan said that we only place onto the Sanhedrin those that are wise, handsome, tall, elderly, versed in witchcraft, and versed in all seventy languages so that the Sanhedrin would be able to hear testimony directly without the aid of a translator. **Sanhedrin 17a**

C.

בימים ההם ומרדכי יושב בשער המלך קצף בגתן ותרש שני סריסי המלך משומרי הסף ויבקשו לשלח יד במלך אחשורש. ויודע הדבר למרדכי ויגד הדבר לאסתר המלכה ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי. ויבקש הדבר וימצא ויתלו שניהם על עץ ויכתב בספר דברי הימים לפני המלך. אסתר ב:כא-כג

In those days, while Mordechai was sitting at the King's gate two of the King's chamberlains who were assigned as watchers of his doorway, Bigson and Teresh, became angry at the King and plotted to kill him. The plan became known to Mordechai and he related it to Esther. Esther in turn related it to the King. The matter was investigated and found to be correct; they (Bigson and Teresh) were both hanged on a wooden pole (or crucifix) and the account of the incident was recorded in the chronicles which were kept near the King. **Esther 2:21-23**

D.

אמר רבי יוחנן בגתן ותרש שני טרסיים היו והיו מספרים בלשון טורסי ... והן לא היו יודעין כי מרדכי מיושבי לשכת הגזית היה והיה יודע שבעים לשון. מגילה יג:

Rabbi Yochanan said that Bigson and Teresh were two Tursians and spoke in Tursi ... They didn't realize, though, that Mordechai was a member of the Sanhedrin and understood all seventy languages. **Megilla 13b**

II. Targum

A.

אמר רב איקא בר אבין אמר רב חננל אמר רב מאי דכתיב (נחמיה ח:ח) ויקראו בספר בתורת האלקים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא. מפורש זה תרגום ושום שכל אלו הפסוקים ויבינו במקרא אלו פסקי טעמים ואמרי לה אלו המסורות. נדרים לז:

Rav Ika bar Avin said that Rav Chananel said in the name of Rav the following: What is meant by the verse "And they read (under the auspices of Ezra) in the Torah of Hashem clearly, and gave the sense, and caused them to understand the reading" (Nehemia 8:8)? (He answered that the word) "clearly" refers to Targum (the Aramaic translation), and (the term) "gave the sense" refers to sentence structure, and (the term) "caused them to understand the reading" refers to the cantillation: there are those that say that it refers to the exact spellings. **Nedarim 37b**

B.

אמר רב ירמיה ואיתימא רבי חייא בר אבא תרגום של תורה אונקלס הגר אמרו מפי רבי אליעזר ורבי יהושע... והא (עזרא אמרו)? שכחום וחזר ויסדום. מגילה ג.

Rav Yermiah and some say Rabbi Chiah bar Aba said the following: The Targum (the Aramaic translation of the Torah) was composed by Onkelus the convert under the auspices of Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshuah... An objection was raised that it was already extant at the time of Ezra. The Talmud answers that the original translation had not been faithfully preserved. Onkelus reconstructed the original. **Megillah 3a**

C.

(1) רבי ירמיה בשם רבי חייא בר בא תירגם עקילס הגר התורה לפני רבי אליעזר ולפני רבי יהושע וקילסו אותו. ואמרו לו יפית מבני אדם. ירושלמי מגילה א:ט

Rabbi Yermiah said in the name of Rabbi Chia Bar Bo that Aqillas the convert translated ("Tirgam") the Torah (into Greek) in the presence of Rabbi Eliezer and Rabbe Yehoshuah and they praised it. They said to him that it was a fulfillment of the verse "You are (referring to the Greek translation) more beautiful than the rest of (the works of) humanity." **Talmud Yerushalmi Megillah 1:9**

(2) אמר רבי תנחום תירגם עקילס הדר הידור אילן שהוא גדל על פני המים. ירושלמי סוכה ג:ה

Rabbi Tanchum stated that Aqillas translated ("Tirgam") the word "hadar" (referring to Esrog) as "hydra" (Greek for water) meaning the fruit of the tree that grows on the face of the water (it needs much irrigation). **Talmud Yerushalmi Sucah 3:5**

III. Translations and Substitutions

A.

(1) אין בין ספרים לתפילין ומזוזות אלא שהספרים נכתבין בכל לשון ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית. מגילה ח:

The only difference between "Seforim" (parchment scrolls of Tanach) and "Mezuzos" and "Tefilin" is that Seforim can be written in any language and Mezuzos and Tefilin can only be written in "Ashuris" (Hebrew language and script). Raban Shimon ben Gamliel stated that the only alternate language that was allowed for Seforim was Greek.

Megillah 8b

(2) אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. ואמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן מ"ט דרשב"ג אמר קרא " יפת אלקים ליפת וישכן באהלי שם" דבריו של יפת יהיו באהלי שם. ואימא גומר ומגוג א"ר חייא בר אבא היינו טעמא דכתיב יפת אלקים ליפת יפיותו של יפת יהא באהלי שם. מגילה ט:

Rabbi Abahu said in the name of Rabbi Yochanan that the final Halachic ruling is like Raban Shimon ben Gamliel. What is the reasoning of Rabban Shimon ben Gamliel? It is based on the verse "G-d will expand Yefes (ancestor of the Greeks) and he will dwell in the tents of Shem (ancestor of the Jews) Braishis 9:27. It means that the words (language) of Yefes shall be in the tents of Shem (Bais Haknesses). The question is asked: How do we know that the verse refers to the Greeks? Perhaps it refers to other descendants of Yefes, for instance Gomer or Magog? Rabbi Chia bar Aba replied that the word "Yaft" meaning "expand" also means "beauty". Therefore the verse also implies that the most beautiful product of Yefes (the Greek language) shall dwell in Shem's tents. **Megillah 9b**

B.

תני רבן שמעון בן גמליאל אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יוונית. בדקו ומצאו שאין התורה יכולה להתרגם כל צרכה אלא יוונית. ירושלמי מגילה א:ט

We learned in a Braisah that Raban Shimon ben Gamliel said that only Greek was allowed as an alternative to the original language. After investigation it was discovered that only in Greek could the Torah be adequately translated. **Talmud Yerushalmi Megillah 1:9**

C.

גיפטית לגיפטים עברית לעברים עילמית לעילמים יוונית ליוונים יצא. מגילה יח.

If one reads a Megillah written in Egyptian to Egyptians, or in Hebrew to Hebrews, or in Elamite to Elamites, or in Greek to Greeks the listeners have fulfilled their obligation.

Megillah 18a

D.

רב ושמואל דאמרי תרוייהו לעז יווני לכל כשר. מגילה יח.

Rav and Shmuel jointly stated that a Megillah written in Greek is valid for anyone (whether he understands the language or not). **Megillah 18a**

V. The Days of Darkness

A.

אלו הימים שאירעו בהם צרות לאבותינו וראוי להתענות בהם... יש מי שיאמר שיתענו בו... בח' בטבת נכתבה התורה יונית בימי תלמי המלך והיה חשך בעולם שלשה ימים. שולחן ערוך אורח חיים תק"פ. מגילת תענית פרק בתרא

The following is a list of days in which tragedies occurred to our forefathers and it is therefore fitting and proper to observe them as fast days... there is an opinion that one is actually obligated to fast on these days... On the Eighth of Teves the Torah was translated into Greek in the days of Ptolemy King of Egypt. There was darkness in the world for three days. **Shulchan Aruch Orach Chaim 580. Megillas Taanis.**

B.

מעשה בה' זקנים שכתבו לתלמי המלך את התורה יונית והי' היום קשה לישראל כיום שנעשה העגל שלא היתה התורה יכולה להתרגם כל צרכה. מסכת סופרים א:ז

There was an incident with five scholars who translated the Torah into Greek for Ptolemy the King (of Egypt). That day was considered as troublesome for the Jews as the day that the Golden Calf was made because the Torah cannot be adequately translated. **Maseches Soferim 1:7**

C.

שוב מעשה בתלמי המלך שכנס ע"ב זקנים והושיבם בשבעים ושנים בתים ולא גלה להם על מה כנסם נכנס לכל אחד ואחד מהם אמר להם כתבו לי תורת משה רבכם. נתן המקום עצה בלב כל אחד ואחד והסכימה דעתן לדעת אחת וכתבו לו תורה בפני עצמה. וי"ג דבר שינו בה. ואלו הן (בראשית) אלקים ברא בראשית. ויאמר אלקים אעשה אדם בצלם ובדמות. ויכל בשרי וישובות בשביעי. זכר ונקבה בראו. הבה ארדה ואכלה שם. ותשחק בקרוביה לאמר. כי באפם הרגו איש וברצונם עקרו אבוס. (שמות) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על נושאי אדם. ומושב בני ישראל אשר ישבו בארץ מצרים ובארץ כנען שלשים שנה וארבע מאות שנה. ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו. (במדבר) לא חמד אחד מהם נשאתי. (ויקרא) את צעירת הרגלים. (דברים) אשר חלק ה' אלקיך אתם להאיר לכל העמים תחת כל השמים. אשר לא צויתי לעבדם. מסכת סופרים א:ח מגילה ט:

There was a further incident with (a) Ptolmey King (of Egypt) who gathered 72 scholars and placed them in 72 different houses but did not reveal to them his purpose. He entered each one's house separately and said: "Translate for me the Torah of Moshe your teacher. Hashem gave wisdom into the heart of each of them and they all independently agreed to translate it in the same manner.

They made, however, the following thirteen changes:

- 1) G-d created in the beginning (instead of: In the beginning G-d created). Beraishis 1:1
- 2) And G-d said I will make man (instead of: Let us make man). Beraishis 1:26
- 3) And He finished on the sixth day and He rested on the seventh (instead of: He finished on the seventh day and He rested on the seventh). Beraishis 2:2
- 4) Male and female did He create him (instead of: Male and female did he create them). Beraishis 5:2
- 5) Let Me go down and confuse their language (instead of: Let us go down and confuse their language). Beraishis 11:7
- 6) And Sarah laughed amongst her near ones (relatives) (instead of: Sarah laughed to herself). Beraishis 18:12
- 7) In their anger they killed oxen and by their free will they uprooted troughs (instead of: in their anger they killed men and with their free will they uprooted oxen). Beraishis 49:6
- 8) And Moshe took his wife and children and set them upon a transporter of people (instead of: And Moshe took his wife and children and set them upon a donkey). Shemos 4:20

9) And the sojourning of the children of Israel who dwelt in Egypt and other lands was 430 years instead of: (And the sojourning of the children of Israel who dwelt in Egypt was 430 years). Shemos 12:40

10) And he sent the nobility ((זאטוטי) instead of: he sent the young men (.) נערי Shemos 24:5

11) Not one desirous object (instead of: Not one donkey) Bamidbar 16:15

12) (The stars) which Hashem has apportioned to give light to all the nations (instead of: which Hashem has apportioned to all the nations). Devorim 4:19

And they will go and serve other gods and worship them or the sun or moon or any of the hosts of the heavens which I have not commanded them to worship (instead of: I have not commanded). Devorim 17:3

13) The short legged animal (instead of the hare). Vayikra 11:6

Maseches Sofrim 1:8, Megilla 9b

VI. Translators and Impostors

A.

כתב לך את הדברים האלה הה"ד (הושע) אכתוב לו רובי תורתו כמו זר נחשבו. בשעה שנגלה הקב"ה בסיני ליתן תורה לישראל אמרה למשה על הסדר מקרא ומשנה תלמוד ואגדה. שנאמר (שמות) וידבר אלקים את כל הדברים האלה. אפילו מה שהתלמיד שואל לרב אמר הקב"ה למשה באותה שעה. מאחר שלמדה מפי הקב"ה אמר לו למדה לישראל. אמר לפניו רבש"ע אכתוב אותה להם. אמר לו איני מבקש ליתנה להם בכתב מפני שגלוי לפני שעובדי כוכבים עתידים לשלוט בהם וליטול אותה מהם ויהיו בזוים בעובדי כוכבים אלא המקרא אני נותן להם במכתב והמשנה והתלמוד והאגדה אני נותן להם על פה. שאם יבואו עובדי כוכבים וישתעבדו בהם יהיו מובדלים מהם. אמר לנביא אם אכתוב לו רובי תורתו כמו זר נחשבו. ומה אני עושה להם נותן את המקרא בכתב והמשנה והתלמוד והאגדה בעל פה. כתב זה המקרא. כי על פי הדברים האלה זו המשנה והתלמוד שהם מבדילים בין ישראל לבין העובדי כוכבים. שמות רבה מז:א

"Write down these words" (Shmos 34:27). This refers to the verse "Were I to write down the bulk of my Torah you would be (eventually) considered as a stranger." (Hoshea 8:12) At the time that Hashem revealed Himself to Moshe at Sinai to give the Torah to the Jews, He taught it in order: Scripture, Mishna, Talmud, and Agadah, as it is stated "Hashem said all these things".(Shmos 20:1) Even that which a student asks of his teacher did Hashem teach Moshe at that time. After He taught it to Moshe He told him: "Go teach it to the Jews". Moshe said to Hashem: "Let me write (all of) it down for them". Hashem replied: "I don't want to give it to them in writing because I know that eventually the non-Jews will dominate them and take the Torah away from them and the Jews will become despised by them. Only the Scripture will I give in writing but Mishna, Talmud, and Agada will be kept in an oral form. If the non-Jews come and subjugate them, the Oral Law will act as a separation. Therefore the Prophet said : "Were I to write down the bulk of the Torah you would be considered as strangers." What did I do for them? I give them the Scripture in writing but the Mishna, Talmud, and Agada I give them orally. "Write these words" (Shmos 34:27) refers to Scripture. "Because according to (the verbal interpretation of) these words did I make a covenant" (ibid) refers to the Mishna and Talmud that create a separation between the other nations and the Jews. **Midrash Shemos Rabbah 47:1**

B.

ולזבח השלמים בקר שנים שנתן הקב"ה לישראל שתי תורות תורה שבכתב ותורה שבעל פה נתן להם תורה שבכתב שיש בה תרי"ג מצות כדי למלאם מצות ולזכותם שנאמר ד' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר נתן להם תורה שבעל פה להיות מצויינין בה משאר האומות שעל כך לא נתנה בכתב כדי שלא יזיפוה ישמעאלים כשם שעשו תורה שבכתב ויאמרו שהם ישראל ועל זה אמר הכתוב (הושע) אכתוב לו רובי תורתו כמו זר נחשבו אמר הקב"ה אם אכתוב לישראל רובי תורתו זה המשנה שהיא גדולה מן המקרא כמו זר נחשבו. מדבר רבה יד:

"And a peace offering consisting of two bullocks" (Bamidbar 7:17) alludes to the fact that Hashem gave two Torahs to the Jews: a written Torah and an oral Torah. He gave them a written Torah that contains in it the 613 Mitzvos in order to fill them with Mitzvos and to bestow upon them merit as it is written "Hashem is desirous for his righteousness' sake to magnify the Torah and make it glorious" (Yeshiah 42:21). He gave them an oral law to make them stand out from amongst the nations. For that reason he did not give the Talmud in writing so that the nations would not be able to tamper with it as they did with Scripture and make the claim that they are the true Israelites. Regarding this is it written "Were I to write down the bulk of my Torah they would be considered as strangers" Hashem said, "If I were to write for the Jews the bulk of my Torah (referring to the Mishna which is greater in length), then the Jews would be considered as strangers". **Midrash Bamidbar Rabbah 14:10**

VII. The Mysterious Day of Mourning

A.

בט' בטבת לא נודע איזו היא הצרה שאירע בו. שולחן ערוך אורח חיים תק"פ. מגילת תענית.

The ninth of Teves was declared a fast day. It is not known, however, what tragedy occurred then. **Shulchan Aruch Orach Chaim 580:2, Megillas Taanis**

B.

זועמתי בתשעה בו בכלימה וחפר חשך מעלי מעיל הוד וצפר טרוף טורף בו הנותן אמרי שפר הוא עזרא הסופר. סליחות לי' בטבת

I was reproached on the ninth (of Teves) with humiliation and shame. Removed from me was the cloak of majesty and crown. On this day was torn away the giver of beautiful expression, Ezra the Scribe. **Selichos liturgy for the Tenth of Teves**